

УДК 631.31:631.33

ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ ГРУНТООБРОБНОЮ ТА ПОСІВНОЮ ТЕХНІКОЮ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

Дворук В.І. д.т.н., професор

(Національний авіаційний університет, м. Київ)

Борак К.В. к.т.н.

(Житомирський агротехнічний коледж)

Грунтообробні та посівні машини займають одне з провідних місць в структурі машинно-тракторного сучасних сільськогосподарських підприємств. На початок 2018 року в Україні налічувалось більше 370 тисяч ґрунтообробних та посівних машин (тал. 1). Протягом останніх років спостерігається ріст кількості даних машин у сільськогосподарських виробників (тал. 1). Машинобудівна галузь України в повній мірі спроможна забезпечити виробництво ґрунтообробних та посівних машин для агропромислового комплексу України (тал. 2). За даними сайту державної фіскальної служби [1] за останні 3 роки спостерігається зменшення імпорту ґрунтообробної та посівної техніки та збільшення її експорту (основні країни експортери Російська Федерація, Молдова, Німеччина, Казахстан).

Таблиця 1 – Наявність сільськогосподарської техніки у сільськогосподарських підприємствах на кінець 2017 року [2]

Найменування	Усього	У % до наявності на початок року
Плуги	49072	103,4
Культиватори	70100	102,0
Борони	181386	98,7
у т.ч. дискові	31707	106,5
Машини посівні та для садіння	70343	101,7
у т.ч. сівалки	66272	101,5

Лідерами з виробництва ґрунтообробних та посівних машин в Україні є такі компанії як: ПАТ “Ельворті”, ТОВ “Завод “Оптіконт”, ВАТ “Лозівський ковальсько-механічний завод», ВАТ “Велес-Агро ЛТД”, ТОВ НВП “БілоцерківМАЗ”, ВАТ “Галещина, машзавод”, ВАТ “Уманьферммаш”, ВАТ “Хмільниксільмаш”, Корпорація “Агро-Союз”, ВАТ ВО “ВОСХОД”, ВАТ “Завод “Фрегат”, ТОВ АК «Фаворит», та інші.

Найменування	Кількість виробленої продукції
Плуги	2917
Розпушувачі та культиватори	3967
Борони (крім дискових)	7267
Борони дискові	3261
Сівалки, саджалки та машини розсадосадильні	5074

За даними сайту державної фіскальної служби [1] найбільшими імпортерами ґрунтообробної та посівної техніки є: США, Німеччина, Швеція, Франція.

Незважаючи на такі позитивні данні статистики слід відмітити, що більшість підприємств закуповує робочі органи, які взаємодіють з ґрунтовим середовищем за кордоном, або закуповує за кордоном матеріал для їх виготовлення (в більшості випадків боровмісту сталь). Деякі підприємства виготовляють робочі органи зі сталі вітчизняного виробництва. Найбільше для цих потреб використовують сталь 65Г. В ґрунтообробних та посівних машинах в більшості випадків лімітуючим довговічністю машин елементом є робочий орган. Тому суттєво підвищити показники надійності та довговічності ґрунтообробних та посівних машин можливо за рахунок підвищення зносостійкості робочих органів.

В наш час в більшості випадків підвищення зносостійкості робочих органів ґрунтообробних машин зводиться до покращення триботехнічних характеристик поверхні (за рахунок вибору матеріалу, способу зміцнення, термообробки) та геометричної форми робочих органів. Дослідники не приділяють необхідної уваги експлуатаційним способам підвищення зносостійкості робочих органів, а саме: організація зберігання (80...90% часу ґрунтообробні машини знаходяться на зберіганні, де піддаються корозії, що суттєво інтенсифікує процес зношування поверхні), оптимізації режимів роботи машин, своєчасна очистка від поживних рештків, постійний нагляд за робочими органами.

Список літератури

1. Державна фіскальна служба України. (Офіційний портал). Зовнішня торгівля України із зазначенням основних країн – контрагентів. <http://sfs.gov.ua/ms/f3> (дата звернення: 24.03. 2019).
2. Сільське господарство України. Статистичний збірник. Київ: Державна служба статистики України, 2017р. 245 с.
3. Державна служба статистики. Виробництво промислової продукції за видами. http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2016/pr/vr_rea_ovpp/vr_rea_ovpp_u/arh_vppv_u.html (дата звернення: 24.03. 2019).